

สภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ
Circumstance of the Problems of Health Sports Management
in Rajabhat Universities

พรพิมล รุ่งเรืองศิลป์¹ / ปัญญา สังขวดี² / ขจรศักดิ์ รุ่งประพันธ์³ / พงษ์เอก สุกใส⁴

Pornpimon Rungruangsin / Panya Sungkawadee /

Khajohnsak Roonprapan / Phong-ek Suksai

¹สาขาวิชาการศึกษา แผนกวิชาการจัดการกีฬา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Program of Sports Management, Faculty of Education, Naresuan University

²⁻⁴ภาควิชาพลศึกษาและวิทยาศาสตร์การออกกำลังกาย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Department of Physical Education and Exercise Science, Faculty of Education, Naresuan University

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ บุคคลที่เกี่ยวข้องจำแนกเป็น 1) รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา 2) ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา 3) หัวหน้าฝ่ายกีฬา 4) ผู้จัดการกิจกรรม 5) นักศึกษา/บุคลากร การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) โดยแบ่งตามภูมิภาคที่ตั้งแบ่งได้เป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 3 มหาวิทยาลัย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยละ 5 คน รวมเป็น 75 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่แบบสอบถามที่มีค่าการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Item Objective Congruence) และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ผลการวิจัยพบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 75 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 77.3 ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา/สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาหรือสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 52 มีงบประมาณด้านกีฬาเพื่อสุขภาพและนันทนาการน้อยกว่า 5 ล้านบาท/ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 76.1 ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏในมหาวิทยาลัย

ราชภัฏแบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก 4) ด้านการจัดการ ซึ่งทุกด้านมีสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.18, S.D.=1.18), ($\bar{X}$ =3.30, S.D.=1.12), ($\bar{X}$ =3.34, S.D.=1.10), ($\bar{X}$ =3.29, S.D.=1.06) ตามลำดับ

คำสำคัญ: สภาพปัญหาการจัดการ, กีฬาเพื่อสุขภาพ, มหาวิทยาลัยราชภัฏ

Abstract

This survey research aimed to investigate stakeholders' opinions about circumstance of the problems of health sports management in Rajabhat Universities. The stakeholders involved with this issue consisted of 1) Vice President of Students Affairs, 2) Director of the Department of Students Affairs, 3) Head of Sports Section, 4) Activity Organizer, and 5) Students/ Personnel. The samples were selected through stratified random sampling into five groups based on regional location. Each group included 3 universities, covered totally 15 universities and 75 people altogether. The instruments used for data collection was the questionnaire analyzed for Content Validity and Item Objective Congruence (IOC) from 0.6 up. The data were then analyzed by descriptive statistics. The results of the research revealed that most of the samples were males (58 from 75 samples) or 77.3%. Forty-four samples or 58.7% had no education qualifications in Physical Education, Sports Science, or other related fields. Thirty-nine samples or 52% had 1-5 years of working experience. Fifty-seven samples or 76.1% had the budget for health sports and recreation management less than five million baht per year. For the level of opinions towards the circumstance of the problems of health sports management in Rajabhat Universities, it was found that the circumstance of the management of all aspects of 1) man, 2) money, 3) materials, place and facilities, and 4) management was at the same level, the medium level, with the mean and standard deviation at ($\bar{X}$ =3.18, S.D.=1.18), ($\bar{X}$ =3.30, S.D.=1.12), ($\bar{X}$ =3.34, S.D.=1.10) and ($\bar{X}$ =3.29, S.D.=1.06) respectively.

Keywords: circumstance of problem management, health sport, Rajabhat Universities

บทนำ

การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้มุ่งพัฒนาคนและสังคมไทยให้ครอบคลุม คือการพัฒนาคนไทยให้มีคุณธรรมนำความรู้ โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต ตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศ สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การเสริมสร้างสุขภาวะคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ เน้นการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ

Office of the Higher Education Commission (2013) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ของการอุดมศึกษาไทย ระหว่างปี 2555 – 2559 ไว้ว่าการอุดมศึกษาไทย เป็นแหล่งรวมองค์ความรู้และพัฒนาากำลังคนระดับสูงที่มีคุณภาพเพื่อการพัฒนาชาติอย่างยั่งยืน สร้างสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) บนพื้นฐานปรัชญาโดยยึดหลัก “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” “การพัฒนาที่ยั่งยืน” และ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9-12 และยึดหลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม เศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทสูงในสังคมประชาคมอาเซียนและมุ่งสู่คุณภาพอุดมศึกษาระดับนานาชาติ ส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ ผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานสามารถทำงานเพื่อดำรงชีพตนเองและเพื่อช่วยเหลือสังคม มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ และมีสุขภาวะทั้งร่างกายและจิตใจ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่กำลังปรับตัวเพื่อให้เข้ากับกระแสแห่ง

การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 กำหนดให้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาของแผ่นดิน ฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ ขั้นสูง ทำการสอนวิจัยให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนปรับปรุงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี ทำนุ บำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู และในมาตรา 8 ได้กำหนดภาระหน้าที่ ของมหาวิทยาลัยดังต่อไปนี้

1. แสวงหาความจริง เพื่อสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ บนพื้นฐานของภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และภูมิปัญญาสากล
2. ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้คู่คุณธรรม สำนึกในความเป็นไทย มีความรักและผูกพันต่อท้องถิ่น อีกทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน เพื่อช่วยให้คนในท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การผลิตบัณฑิตดังกล่าว จะต้องให้มีจำนวนและคุณภาพสอดคล้องกับแผนการผลิตบัณฑิตของประเทศ
3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในคุณค่า ความสำนึก และความภูมิใจในวัฒนธรรมท้องถิ่น และของชาติ
4. เรียนรู้และเสริมสร้างความเข้มแข็งของผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนาและนักการเมืองท้องถิ่นให้มีจิตสำนึกประชาธิปไตย คุณธรรม จริยธรรมและความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม
5. เสริมสร้างความรู้ความเข้มแข็งของวิชาชีพครู ผลิตและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง
6. ประสานความร่วมมือและช่วยเหลือเกื้อกูลกันระหว่างมหา วิทยาลัย ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
7. ศึกษาและแสวงหาแนวทางพัฒนาเทคโนโลยีพื้นบ้านและเทคโนโลยีสมัยใหม่ให้เหมาะสม กับการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น รวมถึงการแสวงหาแนวทาง เพื่อส่งเสริมให้ เกิดการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน

8. ศึกษาวิจัย ส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากแนวพระราชดำริในการปฏิบัติการกิจของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Rajabhat University Act 1999, 1999) ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยราชภัฏ ยังต้องตอบสนองความต้องการทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้กับผู้ที่มีความประสงค์ในการศึกษาได้อย่างเสมอภาคกัน เพื่อลดช่องว่างทางสังคมให้มีการพัฒนาตนได้อย่างยั่งยืน ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ มาตรา 9 ได้กำหนดไว้ว่า มหาวิทยาลัยจะปฏิเสธการรับสมัครผู้ใดเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยหรือยุติหรือชะลอการศึกษาของนักศึกษาผู้ใดด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง เพื่ออำนวยความสะดวกการศึกษาต่างๆ แก่มหาวิทยาลัยมิได้ จากพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นถึงบทบาทหน้าที่อันสำคัญของมหาวิทยาลัยราชภัฏในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้โอกาสทางการศึกษาแก่ผู้เรียนในท้องถิ่นให้สามารถยกระดับฐานะทางสังคมให้สูงขึ้น และเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นแหล่งการศึกษาทำหน้าที่ในการผลิตและพัฒนาากำลังคนในระดับอุดมศึกษาที่กระจายตัวอยู่ทุกภูมิภาคทั่วประเทศ

ปัจจุบันการศึกษาได้รับความนิยมนอกจากคนทุกเพศทุกวัย ซึ่งในภาครัฐและเอกชน ได้เล็งเห็นความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนากีฬา ซึ่งในการที่จะพัฒนากีฬาของชาติให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมเท่ากับนานาประเทศนั้น จะต้องมีการปูพื้นฐานที่ดีซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่าย และมีความสอดคล้องกับ Gallien (2006) ที่กล่าวว่า การพัฒนาด้านกีฬาก็เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างหนึ่งเพราะส่งผลต่อเนื่องให้เกิดการพัฒนาคุณค่าของคุณธรรมและจริยธรรมในสังคมได้อย่างชัดเจน สถาบันการศึกษาจึงเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่จะนำกีฬามาใช้ในการพัฒนากำลังคน จะเห็นได้ว่าการเล่นกีฬามีความสำคัญสำหรับนิสิต นักศึกษา การส่งเสริมกีฬาจึงเป็นหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของสถาบันศึกษา สร้างสังคมสุขภาวะและยังได้มีการกำหนดองค์กรที่ร่วมรับผิดชอบในการดำเนินงานทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งสถานศึกษาต่างๆ เพื่อให้ได้ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้เช่นเดียวกับที่ในการจัดการศึกษาเพื่อผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้สังคม จึงควรพิจารณาจัดให้มีกีฬาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรในระดับต่างๆ ให้ต่อเนื่องกัน ซึ่งสนับสนุนหลักการและเหตุผลดังที่ Sukayanudit (1998) กล่าวว่า บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอง ได้จัดให้มีการส่งเสริมกีฬาในสถาบันฯ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละสถาบันต่างก็มีแนวทางการพัฒนากีฬาที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และองค์ประกอบของแต่ละสถาบันฯ โดยมีหลักในการพัฒนากีฬามหาวิทยาลัยและการส่งเสริมกีฬาไว้ 2 แนวทาง คือ กีฬาเพื่อสุขภาพ

(Sports for health) ที่มุ่งหวังให้นักศึกษาได้ร่วมกิจกรรม ได้ออกกำลังกาย ส่งเสริมสุขภาพ อนามัยให้มีสุขภาพที่แข็งแรง ร่างกายสมบูรณ์จิตใจแจ่มใสร่างกายมีความสามัคคีในหมู่คณะอันเป็น ปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ (Sports for excellence) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนากีฬาของสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศในด้านต่างๆ ดังนี้เพื่อให้ นักกีฬาที่มีความสามารถที่โดดเด่นได้ฝึกซ้อมกีฬาสู่ความเป็นเลิศและร่วมแข่งขันระดับชาตินานาชาติเพิ่มชื่อเสียงเกียรติยศของสถาบันอุดมศึกษา เป็นความภาคภูมิใจของนิสิตในสถาบันฯ และบุคลากรของสถาบันฯ เป็น การประกาศศักดิ์ศรี เกียรติคุณของสถาบันฯ เป็นพื้นฐานในการที่จะส่งเสริมนักกีฬาของสถาบันฯ ที่มีความสามารถพิเศษ ได้ก้าว เข้าสู่สังกัดสโมสร สมาคมกีฬาและเป็นตัวแทนของทีมชาติต่อไป และ เพื่อยกระดับมาตรฐานของกีฬาสถาบันฯ เพื่อก้าวไปสู่การแข่งขันระดับชาติและนานาชาติ

ด้วยเหตุผลที่กล่าวไว้ข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า การออกกำลังกายเป็นการสร้างเสริมสุขภาพ ให้นักศึกษาเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายและส่งผลต่อจิตใจให้สดชื่น แจ่มใส มีชีวิตชีวาอย่างมีความสุขในสังคมปัจจุบัน ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้ศึกษาทางด้านการจัดการกีฬามีความตระหนัก และเห็นถึงความสำคัญของการจัดการกีฬาที่จะใช้พัฒนาสุขภาพของนักศึกษา ให้มีความพร้อมใน การให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามวัตถุประสงค์ที่ได้วางไว้ จึงมีความสนใจที่จะศึกษา สภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการกีฬา เพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

วิธีการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research)

กลุ่มตัวอย่าง

บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกเป็น 1) รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา 2) ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา 3) หัวหน้าฝ่ายกีฬา 4) ผู้จัดการกิจกรรม 5) นักศึกษา/บุคลากร การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified

random sampling) โดยแบ่งตามภูมิภาคที่ตั้งแบ่งได้เป็น 5 กลุ่มๆ ละ 3 มหาวิทยาลัย ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 15 มหาวิทยาลัยๆ ละ 5 คน รวมเป็น 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามการศึกษาสภาพ และปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามรายข้อและใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป ซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ เป็นรายด้านประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการจัดการ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อเสนอแนะปัญหาอื่น ๆ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวรถึงมหาวิทยาลัยราชภัฏทั้ง 15 แห่ง
2. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาคำนวณหาค่าสถิติโดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ข้อมูลสอบถามความคิดเห็นต่อสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้

4.50 - 5.00 หมายถึง มีสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพ อยู่ในระดับมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพ ๑ อยู่ในระดับปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพ ๑ อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.49 หมายถึง มีสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วนำเสนอแบบพรรณนาความเรียง

ผลการวิจัย

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีผลการวิจัยดังนี้

ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 75 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 77.3 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา /สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาหรือสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 52 มีงบประมาณด้านกีฬาเพื่อสุขภาพและนันทนาการน้อยกว่า 5 ล้านบาท/ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 76.1 ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ตาราง 1

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านบุคลากร (n=75)

สภาพปัญหาด้านบุคลากร (Man)	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬาเพื่อสุขภาพมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.49	1.12	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬาเพื่อสุขภาพขาดความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจในการจัดกีฬาตลอดจนประสบการณ์ในการทำงาน	3.31	1.21	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬาเพื่อสุขภาพขาดความรู้ ทักษะและวิธีการเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพในชนิดต่าง ๆ	3.00	1.51	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬาเพื่อสุขภาพขาดประสบการณ์ ทักษะทางกีฬา	3.07	1.15	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬาเพื่อสุขภาพขาดแรงจูงใจ	3.21	1.20	ปานกลาง
6. นักศึกษาและบุคลากรในมหาวิทยาลัยราชภัฏขาดความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพ	3.19	1.21	ปานกลาง
7. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬาเพื่อสุขภาพขาดระเบียบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	3.16	1.19	ปานกลาง
รวม	3.18	1.11	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านบุคคล (Man) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.18 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.11 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพปัญหามากที่สุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านกีฬาเพื่อสุขภาพมีจำนวนไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 อยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 2

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านงบประมาณ ($n=75$)

สภาพปัญหาด้านงบประมาณ (Money)	($\bar{X}$)	($S.D.$)	ระดับ
1.แผนการจัดสรรงบประมาณโดยตรงทางด้านกีฬาเพื่อสุขภาพ ขาดความชัดเจน	3.27	1.18	ปานกลาง
2. งบประมาณในการซ่อมแซม บำรุงรักษาจัดหาอุปกรณ์และสถานที่สำหรับกีฬาเพื่อสุขภาพมีไม่เพียงพอ	3.44	1.06	ปานกลาง
3. การดำเนินกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพและค่าใช้จ่ายด้านกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพในแต่ละปีมีการจัดสรรงบประมาณที่ไม่เพียงพอ	3.48	1.30	ปานกลาง
4. กระบวนการใช้จ่ายงบประมาณด้านกีฬาเพื่อสุขภาพขาดการจัดระบบ	3.20	1.10	ปานกลาง
5. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการงบประมาณด้านกีฬาเพื่อสุขภาพ	3.17	1.21	ปานกลาง
6. งบประมาณสนับสนุนจากทางรัฐบาลด้านกีฬาเพื่อสุขภาพที่ค่อนข้างจำกัด	3.57	1.07	มาก
7. การใช้จ่ายงบประมาณขาดการควบคุม ไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนด	3.21	1.31	ปานกลาง
8. ขาดการรายงานผลข้อมูลรายรับ-รายจ่าย ด้านกีฬาเพื่อสุขภาพ	3.08	1.16	ปานกลาง
รวม	3.30	1.12	ปานกลาง

จากตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านงบประมาณ (Money) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.30 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.12 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพปัญหามากที่สุด

ได้แก่งบประมาณสนับสนุนจากทางรัฐบาลด้านกีฬาเพื่อสุขภาพที่ค่อนข้างจำกัด มีค่าเฉลี่ย 3.57 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.07 อยู่ในระดับมาก

ตาราง 3

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านวัสดุอุปกรณ์สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก (n=75)

สภาพปัญหาด้านวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ และสิ่ง อำนวยความสะดวก (Materials)	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ
1. จำนวนสถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกที่ใช้ในกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้	3.40	1.12	ปานกลาง
2. สถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกที่ใช้ในกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพขาดการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้งาน	3.31	1.07	ปานกลาง
3. เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้สำนักงานที่ทันสมัยมีจำนวนไม่เพียงพอ	3.40	1.05	ปานกลาง
4. การจัดเก็บอุปกรณ์ คู่มือสถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวกที่ใช้ในกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพจัดไม่เป็นระบบ	3.27	1.18	ปานกลาง
5. สถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกที่ใช้ในกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพไม่มีความปลอดภัย	3.32	1.13	ปานกลาง
รวม	3.34	1.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก (Materials) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.34 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีสภาพปัญหามากที่สุด ได้แก่ จำนวนสถานที่ อุปกรณ์ และเครื่องอำนวยความสะดวกที่ใช้ใน

กิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้และเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์
เครื่องใช้สำนักงานที่ทันสมัยมีจำนวนไม่เพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.05 อยู่ใน
ระดับปานกลาง

ตาราง 4

แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพใน
มหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการจัดการ ($n=75$)

สภาพปัญหาด้านการจัดการ (Management)	($\bar{X}$)	($S.D.$)	ระดับ
1. การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพให้กับ นักศึกษาขาดความต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ	3.25	1.10	ปานกลาง
2. การดำเนินงานด้านกีฬาเพื่อสุขภาพขาดความ ร่วมมือกับทางชมรมกีฬา และฝ่ายต่างๆที่ เกี่ยวข้อง	3.36	1.05	ปานกลาง
3. การให้บริการสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และสิ่ง อำนวยความสะดวกด้านกีฬาเพื่อสุขภาพขาดการ จัดระบบ	3.27	1.03	ปานกลาง
4. ข้อมูลและสารสนเทศของหน่วยงานด้านกีฬา เพื่อสุขภาพขาดการจัดทำระบบ	3.32	1.08	ปานกลาง
5. การกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานไม่เป็นไป ตามแผนงานและโครงการที่กำหนดไว้	3.24	0.99	ปานกลาง
6. การประชาสัมพันธ์กิจกรรมกีฬาเพื่อสุขภาพ ต่างๆที่มีบริการในมหาวิทยาลัยราชภัฏไม่มี ประสิทธิภาพ	3.35	1.07	ปานกลาง
7. การประเมินผลการดำเนินงานด้านกีฬาเพื่อ สุขภาพไม่มีรูปแบบที่ชัดเจน	3.27	1.12	ปานกลาง
รวม	3.29	1.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ด้านการจัดการ (Management) ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.29 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.06 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีสภาพปัญหามากที่สุด ได้แก่ การดำเนินงานด้านกีฬาเพื่อสุขภาพขาดความร่วมมือกับทางชมรมกีฬา และฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมีค่าเฉลี่ย 3.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.05 อยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

ข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

จากผลการวิจัยพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 75 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 77.3 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา/สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬาหรือสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 58.7 มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 52 มีงบประมาณด้านกีฬาเพื่อสุขภาพและสนับสนุนการน้อยกว่า 5 ล้านบาท/ปี จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 76.1 ตามลำดับ

ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ระดับความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการกิจกรรมทางกายของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ โดยแบ่งออกเป็นด้านต่างๆดังต่อไปนี้ 1. ด้านบุคลากร มีสภาพการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.18$, S.D.=1.18) 2. ด้านงบประมาณ มีสภาพการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.30$, S.D.=1.12) 3. ด้านวัสดุ อุปกรณ์สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก มีสภาพการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$, S.D.=1.10) 4. ด้านการจัดการ มีสภาพการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.29$, S.D.=1.06) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2560- 2564) ที่มุ่งเน้นการสร้างความตระหนักและการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย การออกกำลังกายและการกีฬาเพื่อสุขภาพมากขึ้น รวมถึงการใช้ประโยชน์ของการกีฬาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน สังคม และเศรษฐกิจของประเทศ จึงเป็นโอกาสและช่วงเวลาอันดีของประเทศไทยในการกำหนดแนวทางการปฏิรูปการกีฬาของประเทศไทยที่ชัดเจนเพื่อนำพาให้ประชาชนมีสุขภาพที่แข็งแรง ซึ่งสนับสนุนหลักการและเหตุผลดังที่ Sukayanudit (1998) กล่าวว่า บทบาทของสถาบันอุดมศึกษาเอง ได้จัดให้มีการส่งเสริมกีฬาในสถาบันฯ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งแต่ละสถาบันต่างก็มีแนว

ทางการพัฒนากีฬาที่แตกต่างกันออกไป ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์และองค์ประกอบของแต่ละสถาบัน ๆ โดยมีหลักในการพัฒนากีฬามหาวิทยาลัยและการส่งเสริมกีฬาไว้ 2 แนวทาง คือ กีฬาเพื่อสุขภาพ (Sports for health) ที่มุ่งหวังให้นักศึกษาได้ร่วมกิจกรรม ได้ออกกำลังกาย ส่งเสริมสุขภาพ อนามัย ให้มีสุขภาพที่แข็งแรง ร่างกายสมบูรณ์จิตใจแจ่มใสร่างกายมีความสามัคคีในหมู่คณะอันเป็น ปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ (Sports for excellence) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนากีฬาของสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศในด้านต่างๆ ดังนี้เพื่อให้ นักกีฬาที่มีความสามารถที่โดดเด่น ได้ฝึกซ้อมกีฬาสู่ความเป็นเลิศ และร่วมแข่งขันระดับชาตินานาชาติเพิ่มชื่อเสียงเกียรติยศของสถาบัน อุดมศึกษา เป็นความภาคภูมิใจของนิสิตในสถาบันฯ และบุคลากรของสถาบันฯ เป็น การประกาศศักดิ์ศรี เกียรติคุณของสถาบันฯ เป็นพื้นฐานในการที่จะส่งเสริมนักกีฬาของสถาบันฯ ที่มีความสามารถพิเศษได้ก้าว เข้าสู่สังกัดสโมสร สมาคมกีฬาและเป็นตัวแทนของทีมชาติต่อไป

บทสรุป

กล่าวโดยสรุปก็คือ ผู้ทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำแนกเป็น 1) รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา 2) ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา 3) หัวหน้าฝ่าย กีฬา 4) ผู้จัดการกิจกรรม 5) นักศึกษา/บุคลากร ควรที่จะมีวุฒิการศึกษาในสาขาวิชาพลศึกษา/สาขาวิชา วิทยาศาสตร์การกีฬาหรือสาขาวิชาอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อจะทำให้การดำเนินการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพ ในมหาวิทยาลัยราชภัฏในมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในด้าน 1. ด้านบุคลากร 2. ด้านงบประมาณ 3. ด้าน วัสดุ อุปกรณ์สถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก 4. ด้านการจัดการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดการกีฬาเพื่อสุขภาพที่ เหมาะสมในมหาวิทยาลัยราชภัฏต่อไปได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการทำวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบการ จัดการกีฬาเพื่อสุขภาพในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีประสิทธิภาพได้

เอกสารอ้างอิง

- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 . (2542). *ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา*. 12.
- วิบูลย์ สุขยานุติษฐ์. (2541). *การพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศตามความเห็นของบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาพลศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2547). *พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547*. 7 กรกฎาคม 2547.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. 2550. *กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี*. ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2551 – 2565). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานสภาพัฒนาการศึษา. (2542). *วารสารประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ ปีที่ 9 ฉบับที่ 11 เดือนพฤศจิกายน.
- National Statistical Office. (2009). *The 2009 time use survey*, National Statistical Office. Bangkok : Statistical Forecasting Bureau National Statistical Office.
- Gallien, C. L. (2006). *Sport, education and society realities and prospects*. In World university presidents summit proceedings and papers. Bangkok: Thailand.

Translated Thai References

- National education Act 1999 (1999). *Government gazette, Government decree 12*. [in Thai]
- Sukayanudit, V. (1998). *Sports development for excellence as perceived by the northeastern education staff and students under the Ministry of University affairs*. The thesis for master of Education, Physical education, graduate school, Khon Kaen University. [in Thai]
- Council of State. (2004). *Rajabhat University Act 1999*. July 7, 2004. [in Thai]
- Office of the Higher Education Commission, Ministry of Education (2007). *The 2nd edition of the 15th year plan for higher education (2008 - 2022)*. Bangkok: Chulalongkorn University press. [in Thai]
- Office of Rajabhat Institutes Council. *Journal of Public Relations*. Bangkok: Ministry of Education, Vol. 9, No. 11 (November). [in Thai]

ผู้เขียน

นางสาวพรพิมล รุ่งเรืองศิลป์
การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาการบริหารจัดการกีฬา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
โทรศัพท์. 085-1023704 อีเมล: mam.green@hotmail.com

Author

Miss Pornpimon Rungruangsin
Master of Education in Sports Management,
Faculty of Education, Naresuan University
Tel. 085-1023704 E-mail: mam.green@hotmail.com